

KÖZSZOLGÁLATI DÖNTŐBIZOTTSÁG

Ikt. szám: JHÁT-DB/112/11/2023

A Közzolgálati Döntőbizottság

panaszosnak

a **Belügyminisztérium**, képviseli: dr. Bányai György
kamarai jogtanácsos) **kormányzati igazgatási szervvel** szemben a 2023. június 13. napján kelt,
számú, kormányzati szolgálati jogviszonyt próbaidő alatt azonnali hatállyal
megszüntető intézkedés tárgyában előterjesztett közzolgálati panaszja ügyében meghozta az
alábbi

HATÁROZATOT:

A Közzolgálati Döntőbizottság a panaszt **elutasítja**.

Az eljárással összefüggő költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen a közléstől számított harminc napon belül keresettel lehet fordulni a Fővárosi
Törvényszékhez.

A keresetlevelet a Döntőbizottsághoz lehet három példányban benyújtani. A pert az ellenérdekű
féllel szemben kell megindítani.

INDOKOLÁS

A panaszos 2023. május 15. napjától fennállt határozatlan idejű kormányzati szolgálati
jogviszonyát a kormányzati igazgatási szerv a 2023. június 13. napján kelt,
számú munkáltatói intézkedéssel a próbaidő alatt azonnali hatállyal, 2023. június 15. napjával
megszüntette.

A panaszos a fenti munkáltatói intézkedés tárgyában közzolgálati panaszt nyújtott be.
Érvényesíteni kívánt jogként a következőket jelölte meg: „*A munkához való jog, az élethez való
jog, a tisztességes eljáráshoz való jog. Megkülönböztetés tilalma*”. Kérte az eredeti álláshelyén
történő továbbfoglalkoztatását arra való hivatkozással, hogy a jogviszony megszüntetése az
egyenlő bánásmód követelményébe ütközött. Előadta, hogy tisztában van vele, hogy a
kormányzati igazgatási szervnek a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a
továbbiakban: Kit.) 105. § (1) bekezdésének e) pontja alapján jogszabály adta lehetősége
próbaidő alatt azonnali hatállyal, indokolás nélkül „*felmondani*”, ő azonban ezt sem emberinek,
sem elfogadhatónak, hanem morálisan megkérdőjelezhető intézkedésnek tartja. Véleménye
szerint munkájával felettesei elégedettek voltak, nem volt ok az intézkedés meghozatalára.
Írásbeli kérelmére, melyben kérte az intézkedés indokolását, elutasító választ kapott. Előadta
továbbá, hogy a kormányzati szolgálati jogviszony fennállása alatt zaklatás áldozata volt,
mellyel kapcsolatban büntető feljelentést tett. A zaklató a „*kirúgásával*” fenyegette, ezért

feltételezése szerint kapcsolat van a zaklatás és a rövid időn belül meghozott, támadott intézkedés között. Csatolta a 2023. május 22. napján kapott zaklató e-mailt, a munkáltatói jogok gyakorlásával folytatott elektronikus levelezést, a 2023. június 3. napján kelt, számú értesítést nyomozás elrendeléséről, valamint a 2023. június 13. napján kelt, számú. kormányzati szolgálati jogviszonyt próbaidő alatt azonnali hatállyal megszüntető munkáltatói intézkedést tartalmazó iratot.

A kormányzati igazgatási szerv a panasz elutasítását kérte, annak megalapozatlanságára tekintettel. Előadta, hogy a Kit. 86. §-ának (7) bekezdése szerint a kinevezési okmányban – a (10) bekezdés, az 59. §, a 88. § (4) bekezdése, a 89. § (6) bekezdése, a 104. § (9) bekezdése és a 105. § (2) bekezdése kivételével – a kormányzati szolgálati jogviszony létesítésekor legalább három, de legfeljebb hat hónapig terjedő próbaidőt kell kikötni. A Kit. 86. §-ának (9) bekezdése, valamint a Kit. 105. § (1) bekezdésének e) pontja alapján a kormányzati igazgatási szerv a jogviszonyt próbaidő alatt azonnali hatállyal indokolás nélkül megszüntetheti. Álláspontja szerint a kormányzati igazgatási szerv a jogszabályoknak megfelelően járt el, a panaszos munkához való joga, élethez való joga, illetve tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült a munkáltatói intézkedéssel, továbbá a hátrányos megkülönböztetés esete sem áll fenn. Hivatkozott a BH1996. 341. számú döntésre, mely szerint „*a munkaviszonynak a próbaidő alatt a munkáltató által egyoldalúan, azonnali hatállyal történt megszüntetése esetén a munkavállaló alaptalanul hivatkozik a jogviszony megszüntetés indokainak hiányára*”. Az állított hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatban előadta, hogy a panaszos nem valószínűsített olyan meghatározott tulajdonságot vagy helyzetet, amellyel összefüggésben őt hátrány érte volna, illetve nem határozott meg olyan összehasonlítható helyzetben lévő személyi kört, akikhez képest hátrányos megkülönböztetésben lett volna része, ezért a panaszos állításai alaptalanok. Csatolta a munkáltatói jogkör gyakorlója által 2023. május 16. napján aláírt, számú kinevezési okmányt, a 2023. június 13. napján kelt, számú, kormányzati szolgálati jogviszonyt próbaidő alatt azonnali hatállyal megszüntető munkáltatói intézkedést tartalmazó iratot, valamint a 2023. június 27. napján kelt meghatalmazást.

A panaszos a kormányzati igazgatási szerv nyilatkozatára tett észrevételei között hangsúlyozta, hogy nem az intézkedés jogszerűségét vitatja, hanem morális szempontok miatt támadta meg a döntést. Elfogadhatatlan ugyanis számára az, hogy a kormányzati igazgatási szerv megteheti azt – és erre jogszabály ad lehetőséget –, hogy jogszerűen bárkinek a jogviszonyát megszüntesse anélkül, hogy észérvekkel, indokolással lássa el azt. Meglátása szerint ez sérti az élethez való jogot, mivel mindenkinek joga van az élethez, ennek körében pedig a munka szabad megválasztásához és annak megtartásához is. Álláspontja szerint az intézkedés alapjául szolgáló szabályozás európai uniós irányelvekbe ütközik, alaptörvény-ellenes, alapvető emberi jogokat sért, az fenyegető helyzetet teremt a próbaidejét töltő kormánytisztviselő számára. Hivatkozott a BH1999. 402. számú döntésre, melyben a bíróság arra a megállapításra jutott, hogy önmagában a közalkalmazotti jogviszony megszüntetésével (akár többletényállási elem nélkül) a munkáltató a munkavállalónak a munkához való jogát mint személyhez fűződő jogát közvetlenül megsértette. A tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét abban látja, hogy álláspontja szerint tisztességtelen az a gyakorlat, amikor a munkáltatói jogok gyakorlója visszaél a jogszabály adta lehetőségével és indokolás nélkül szünteti meg a jogviszonyt. Az állított hátrányos megkülönböztetéssel összefüggésben előadta, hogy a közszférában folyamatos – jelenleg 10%-os – leépítés zajlik, és előző munkahelyéről azért „*bocsátották el*”, mert a 20%-os illetményemelést úgy gazdálkodták ki, hogy egyes álláshelyeket megszüntettek, így ő hátrányos megkülönböztetésben részesült azokkal szemben, akiknek az illetményemelése miatt az ő

jogviszonyát megszüntették. Véleménye szerint a próbaidejüket töltő kormánytisztviselők jogviszonyának megszüntetésével kívánnak költségcsökkentést elérni.

A Döntőbizottság a rendelkezésre álló iratok és a felek nyilatkozatai alapján állapította meg a tényállást, és a következőkben hivatkozott jogszabályi rendelkezések alkalmazásával hozta meg határozatát.

A panaszos _____ számú kinevezési okmánya szerint 2023. május 15. napjától állt határozatlan idejű kormányzati szolgálati jogviszonyban a kormányzati igazgatási szervnél. Az okiratban foglaltak értelmében „A kormánytisztviselő próbaidő alatt áll (2023. 10. 10-ig), amely alatt bármelyik fél indokolás nélkül, azonnali hatállyal megszüntetheti a kormányzati szolgálati jogviszonyt”. A panaszos kormányzati szolgálati jogviszonyát a Kit. 105. § (1) bekezdésének e) pontja alapján próbaidő alatt azonnali hatállyal, 2023. június 15. napjával megszüntették. A panaszos utóbb elektronikus levél útján kérte a munkáltatói intézkedés indokolását, mely kérelmére a munkáltatói jogkör gyakorlójától elutasító választ kapott arra hivatkozással, hogy indokolásnak sem a munkáltatói intézkedés meghozatalakor, sem azt követően nincs helye.

A Kit. 86. §-ának (7) bekezdése szerint:

„(7) A kinevezési okmányban – a (10) bekezdés, az 59. §, a 88. § (4) bekezdése, a 89. § (6) bekezdése, a 104. § (9) bekezdése és a 105. § (2) bekezdése kivételével – a kormányzati szolgálati jogviszony létesítésekor legalább három, de legfeljebb hat hónapig terjedő próbaidőt kell kikötni”.

A Kit. 86. §-ának (9) bekezdése értelmében:

„(9) A próbaidő alatt a kormányzati szolgálati jogviszonyt bármelyik fél indokolás nélkül, azonnali hatállyal megszüntetheti”.

A Kit. 105. § (1) bekezdésének e) pontja alapján:

„105. § [A kormányzati szolgálati jogviszony megszüntetése]

(1) A kormányzati szolgálati jogviszony megszüntethető:

[...]

e) azonnali hatállyal a próbaidő alatt”.

A Közszolgálati Döntőbizottságról szóló 69/2019. (IV. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 21. § (2) bekezdésének b) pontja szerint:

„(2) A Döntőbizottság a következő határozatokat hozhatja:

[...]

b) a panaszt elutasítja,

[...]”.

A próbaidő célja egy olyan időtartam létrehozása, amely alatt a felek kölcsönösen tapasztalatot szerezhetnek arról a gyakorlatban, hogy képesek-e együttműködni. Egyfelől a kormányzati igazgatási szerv meggyőződhet arról, hogy a kormánytisztviselő munkavégzése megfelelő szintű-e, másfelől pedig a kormánytisztviselő is megtapasztalhatja, hogy a végzett munka elképzeléseinek megfelel-e, kívánja-e azt a továbbiakban végezni. Akár a kormánytisztviselőnél, akár a kormányzati igazgatási szervnél felmerülő ok alapján bármelyik félnek joga van helyzetét a próbaidő alatt mérlegelni és döntenie a tekintetben, hogy a jogviszonyt fenn kívánja-e tartani, vagy azt megszüntetni. A megszüntetés melletti döntés esetén sem a kormányzati igazgatási szervet, sem a kormánytisztviselőt nem köti indokolási kötelezettség.

A próbaidő jogintézményével a jogszabály lehetőséget teremt a kormányzati szolgálati jogviszony alanyai számára, hogy a jogviszony kezdeti szakaszában azt minden kötöttség nélkül, azonnali hatállyal megszüntethessék. A próbaidő lényegében lazább viszonyt hoz létre a jogviszony alanyai között, kevesebb biztonságot nyújt mind a kormányzati igazgatási szerv, mind pedig a kormánytisztviselő részére, azon célt szolgálva, hogy a felek meggyőződhetnek arról, hogy a jogviszony az elképzeléseiknek megfelelő-e.

A Kit. fent hivatkozott 86. §-ának (7) bekezdése alapján kormányzati szolgálati jogviszony létesítésekor a próbaidő kikötése – bizonyos szűk kivételi körtől eltekintve – kötelező. Amikor a panaszos a kinevezési okmányát aláírta, tisztában volt azzal, hogy a kormányzati igazgatási szerv a jogszabály kötelező rendelkezését követve a fenti rendelkezéssel összhangban hat hónapot nem meghaladó próbaidőt kötött ki, annak leteltét 2023. október 10. napjával határozva meg, és a kinevezési okmányból kitűnően azzal is tisztában kellett lennie, hogy a jogviszonyt a próbaidő alatt bármelyik fél indokolás nélkül, azonnali hatállyal megszüntetheti.

A kormányzati igazgatási szerv a Kit. 105. § (1) bekezdésének e) pontjában biztosított, törvény adta lehetőségével élt, amikor a panaszos kormányzati szolgálati jogviszonyát a kikötött próbaidő tartama alatt 2023. június 15. napjával megszüntette, és a törvényi előírásoknak megfelelően járt el, amikor az intézkedését sem az okiratban, sem pedig utólag nem indokolta.

A Döntőbizottság utal a kormányzati igazgatási szerv által is hivatkozott, BH1996. 341. számú döntésre, mely szerint *„a munkaviszonynak a próbaidő alatt a munkáltató által egyoldalúan, azonnali hatállyal történt megszüntetése esetén a munkavállaló alaptalanul hivatkozik a jogviszony megszüntetés indokainak hiányára”*.

A Döntőbizottság továbbá irányadónak tekinti a 2020/3. számú elvi határozatát, amely szerint *„A kormányzati igazgatási szervnek nem volt arra vonatkozó jogszabályi kötelezettsége, hogy megindokolja a panaszos jogviszonyának megszüntetését. A kormányzati igazgatási szerv élt a Kit. 105. § (1) bekezdésének e) pontjában biztosított lehetőséggel, amely alapján a próbaidő alatt a kormányzati szolgálati jogviszonyt indokolás nélkül, azonnali hatállyal megszüntethette. A jogviszony megszüntetéséről rendelkező okirat e rendelkezéssel összhangban indokolást nem tartalmazott, a jogviszony megszüntetésének indokát a Közzolgálati Döntőbizottság nem vizsgálhatta”*.

A Döntőbizottság a hivatkozott elvi döntőbizottsági határozat megállapításaival összhangban hangsúlyozza, hogy a jogviszonyt próbaidő alatt, azonnali hatállyal megszüntető intézkedés akár a próbaidő első napján, de annak utolsó napján is meghozható. A panaszos ennél fogva alaptalanul hivatkozott arra, hogy az intézkedést a jogviszony kezdetét követő viszonylag rövid időn belül hozták meg.

A panaszos hivatkozott az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 19. §-ának (1) bekezdésében foglaltak értelmében *„Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt indított eljárásokban a jogsérelmet szenvedett félnek vagy a közérdekű igényérvényesítésre jogosultnak kell valószínűsítetnie, hogy a) a jogsérelmet szenvedő személyt vagy csoportot hátrány érte vagy – közérdekű igényérvényesítés esetén – ennek közvetlen veszélye fenyeget, és*

b) a jogsérelmet szenvedő személy vagy csoport a jogsértéskor – ténylegesen vagy az eljárás alá vont személy feltételezése szerint – rendelkezett a 8. §-ban meghatározott valamely tulajdonsággal”.

A panaszos azonban nem tett eleget valószínűsítési kötelezettségének az Ebktv. 8. §-ában meghatározott valamely védett tulajdonság vonatkozásában, ilyen tulajdonságot nem jelölt meg, ennél fogva az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére vonatkozó hivatkozása érdemben nem volt vizsgálható.

A fentiekkel összefüggésben a Döntőbizottság megjegyzi, hogy a panaszos saját nyilatkozata szerint is jogszerű intézkedésnek tartja a panasz tárgyát képező munkáltatói intézkedést, azzal kapcsolatban mindössze morális alapon fogalmazott meg sérelmeket. A Döntőbizottság utal rá, hogy eljárása során a jogszabályok megsértését hivatott vizsgálni, morális indokok nem alapozhatják meg a munkáltatói intézkedés vizsgálatát.

A Döntőbizottság megjegyzi, hogy a Kit. próbaidő jogintézményével kapcsolatos rendelkezéseinek Alaptörvénybe ütközésének vizsgálata nem tartozik a hatáskörébe.

A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a kormányzati igazgatási szerv jogszerűen járt el a panaszos kormányzati szolgálati jogviszonyának próbaidő alatt, azonnali hatállyal történő megszüntetésekor.

A fentiek alapján a Döntőbizottság a panaszos közszolgálati panaszát az R. 21. § (2) bekezdésének b) pontja alapján elutasította.

Az R. 14. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján eljárási költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat elleni jogorvoslat lehetőségét a Kit. 168. §-ának (4) bekezdése és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 130. §-ának (2)-(3) bekezdése biztosítja, a bíróság hatásköre a Kp. 7. § (1) bekezdésének a) pontján, illetékessége a Kp. 13. §-ának (8) bekezdésén alapul. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 21. §-ának (6) bekezdése értelmében a keresetet a közigazgatási kollégiummal rendelkező törvényszéknek kell címezni.

Budapest, 2023. augusztus 2.

dr. Sepsey Tamás Benedek s.k.
a tanács elnöke

dr. Lukács Irén s.k.
előadó tag

dr. Jászberényi Gábor s.k.
a tanács tagja

